

2. JUDr. Chaloupková, Helena: Stručný komentář k zákonu 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon). In: Ročenka UVDT, Strategie.

Stručný komentář

k zákonu 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)

§ 2

JUDr. Helena Chaloupková, advokátka

Působnost zákona

Úvodem

Parlament České republiky dne 22. února 2000 přijal dlouho očekávaný „tiskový zákon“. Po mnoha letech a různých peripetiích tak máme zákon, který nahrazuje „prehistorický“ zákon 81/1966 Sb., o periodickém tisku a ostatních hromadných informačních prostředcích. Jeho přijetí provázela diskuse, která se především soustředila na sporné body vládního návrhu – na snahu zasahovat do svobody projevu a práva na informace dané čl. 17 Listiny základních práv a svobod, na prostředky na ochranu před zneužitím svobody projevu – tiskovou opravu, právo na odpověď, až po počty povinných výtisků. Výsledkem diskusí byla skutečnost, že vládní předloha zákona byla v Poslanecké sněmovně zásadně přepracována. Přijatý zákon je zřejmým výsledkem kompromisu, ostatně poslední hlasování bylo ve sněmovně provázeno hlasy o brzké novele zákona.

Tento komentář si neklade za cíl provést komplexní zhodnocení zákona. Je prvním pokusem o objasnění obsahu pro přímou aplikaci v praxi pro potřeby vydavatelů, kteří periodický tisk vydávají a šíří na území České republiky. Účinnost zákona totiž nastala dnem vyhlášení (14. března 2000) a tak nebyl prostor pro jakékoliv sladění výkladu odbornou veřejností. Lze tak předpokládat, že v prvních měsících života zákona budou prakticky ověřována jednotlivá ustanovení a v návaznosti na interpretaci zákona státní správou a soudy se bude vyvíjet i výklad jeho obsahu. Unie vydavatelů už připravuje vydání úplného komentáře k tiskovému zákonu a předpisům souvisejícím, včetně dosavadní praxe v oblasti tiskového práva, kde lze předpokládat podrobný výklad nového zákona a prvních zkušeností z praxe.

Rozsah komentáře

Komentář se zabývá jen těmi částmi zákona, která se vztahují na periodický tisk, to znamená první částí, částí čtvrtou a pátou zákona 46/2000 Sb.

ZÁKON

č. 46/2000

ze dne 22. února 2000

o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku
a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje některá práva a povinnosti vydavatelů a dalších fyzických a právnických osob v souvislosti s vydáváním periodického tisku.

(1) Tento zákon se vztahuje na periodický tisk vydávaný nebo šířený na území České republiky. Ustanovení § 6 až 9 a § 17 se nevztahují na periodický tisk vydávaný mimo území České republiky.

(2) Tento zákon se nevztahuje na Sbírku zákonů, věstníky a úřední tiskoviny vydávané na základě zvláštního právního předpisu ani na periodický tisk vydávaný výlučně pro vnitřní potřeby vydavatele.¹⁾

k § 2 odstavci 1): *Jak vyplývá z obsahu, zákon se vztahuje na veškerý periodický tisk – jak vydávaný (tedy i šířený), tak ten, který je na území České republiky jen šířený. Povinnosti dané §6(Oznámení ve veřejném zájmu), §7(Evidence periodického tisku), § 8(Povinné údaje), § 9(Povinné výtisky) a na to navazující sankce v § 17(Pokuty) se však vztahují jen na periodický tisk vydávaný na území České republiky. V dané souvislosti lze poznamenat, že dopad těchto ustanovení zákona, která by se měla vztahovat na periodický tisk vydávaný v zahraničí a šířený v České republice, je značně problematický.*

k § 2x odstavci 2): *Z působnosti zákona byly vyňaty stejně jako za existence předchozího zákona Sbírka zákonů, jakož i věstníky a další úřední tiskoviny, vydávané na základě zvláštního právního předpisu. Zákon se rovněž nevztahuje na tituly, které vydává jeho vydavatel pro vnitřní potřebu. Zda se o takový případ jedná bude vždy v konkrétním případě odvislé od obsahu a účelu periodického tisku.*

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- periodickým tiskem noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce,
- vydavatelem fyzická osoba nebo právnická osoba, která vydává periodický tisk,
- vydáváním periodického tisku činnost vydavatele, při které na svůj účet a na svou odpovědnost zajišťuje jeho obsah, vydání a veřejné šíření,
- vydáním periodického tisku soubor stejných či pouze regionální částí (mutace) se lišících hmotných rozmnoženin (výtisků) periodického tisku,
- dnem vydání kalendářní den, kdy bylo zahájeno veřejné šíření vydání periodického tisku,
- veřejným šířením periodického tisku jeho zpřístupnění předem individuálně neurčenému okruhu osob nebo i osob takto určených, pokud překračují okruh členů rodiny vydavatele, který je fyzickou osobou, a s ním spjatého okruhu osobních přátel.

k § 3: *Pokud jde o definici periodického tisku, nový zákon přejal obdobné znění, známé z předchozího tiskového zákona. V návaznosti na pojem vydávání je pak definice periodického tisku významově zpřesněna v tom smyslu, že tiskovina musí být určena k veřejnému šíření. Výklad pojmu periodický tisk by tak neměl do*

¹⁾ Například zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv.

oudoucná činit potíže. Nově jsou pro účely tohoto zákona definovány pojmy - vydavatel, vydávání, vydání, den vydání a veřejné šíření. Při definování pojmu vydavatel se vychází ze skutečnosti, že vydávat periodický tisk mohou nejen ty subjekty, které tak činí na základě živnostenského oprávnění, ale i další fyzické a právnické osoby, čímž je respektováno právo „každého“ vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazy nebo jiným způsobem, zakotvené v Čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Vydavatel je proto definován vztahem k periodickému tisku - zda na svůj účet a odpovědnost zajišťuje obsah, tisk a distribuci. Lze připustit, že definice vydávání jako činnosti vydavatele ve snaze o co nejpřesnější vyjádření poněkud komplikuje určení, kdo je odpovědnou osobou ve smyslu § 4 tohoto zákona, kdo je osobou legitimovanou v případě uplatnění práva na odpověď atd. Předchozí tiskový zákon definici vydavatele neznal, právě tak pojem vydávání.

V praxi se odpovědnost a postavení vydavatele odvozovala od registrace a v pochybnostech např. v soudním řízení si soud vyžádal od MK ČR sdělení, kdo je registrován jako vydavatel. Z definice vydavatele je možné s určitou výhradou dovodit, že vydavatelem pro účely tohoto zákona nebude osoba, která vykonává dílčí činnosti - výrobu v tiskárně či distribuci, ale také jen redakci - když se periodický tisk tzv. vyrábí ve vydavatelství. Definice vydání periodického tisku byla dle předkladatele do zákona pojata přeušším proto, aby bylo možno určit rozsah povinnosti vydavatele dodávat tzv. povinné výtisky jejich příjemcům a samozřejmě i pro rozhodování při ukládání sankcí v těchto případech. Výklad k definici bude podán v souvislosti s výkladem o povinných výtiscích. Definice dne vydání je odůvodněna díky § 8 odst. 1 písm. d) - Povinné údaje. Zajišťování veřejného šíření je jedním z pojmových znaků vydávání a pro tento účel je také pojem veřejné šíření definován. Pojem veřejné šíření zahrnuje jak šíření za úplatu, tak i bezúplatné. V praxi zřejmě nebude činit výklad této definice problémy.

§ 4

Odpovědnost za obsah periodického tisku

Za obsah periodického tisku odpovídá vydavatel.

§ 4: K pojmu vydavatel bylo zmíněno v předchozím ustanovení definici vydavatel a vydávání. Odpovědnost jiných osob, např. šéfredaktora, ze zákona nevyplývá. Nový zákon upustil od koncepce odpovědnosti šéfredaktora za zneužití svobody projevu, slova tisku, jak tomu bylo v předchozím tiskovém zákoně podle § 19 násl., kde byl šéfredaktor odpovědnou osobou v případě opravy nepravdivých údajů (tiskové opravy). I když v praxi nedocházelo k tomu, že by vydavatel nerespektoval rozhodnutí soudu, kterým byla šéfredaktorovi ukládána povinnost uveřejnit opravu nepravdivého údaje, případný výkon rozhodnutí vydavatele nezavazovala a do důsledků vzato jeho realizace byla neproveditelná.

§ 5

Odpovědnost za obsah reklamy a inzerce

Vydavatel neodpovídá podle tohoto zákona za pravdivost údajů obsažených v reklamě a v inzerci uveřejněné v periodickém tisku. Tato výjimka neplatí pro reklamu a inzerci samotného vydavatele. Nedotčena zůstává odpovědnost vydavatele podle zvláštního právní předpisu.⁴⁾

§ 5: Jak se uvádí v důvodové zprávě, není možné na vydavateli požadovat, aby přezkoumával pravdivost údajů uvedených v reklamách či inzercích uveřejňovaných v periodickém tisku. Proto je stanovena výjimka z jeho jinak vylučné odpovědnosti za obsah tisku. Je zřejmé, že

vydavatel nemůže v dostatečné míře ověřit pravdivost údajů uváděných v reklamě a inzerci zadávané třetí osobou. V praxi by šlo o zcela nerealizovatelný požadavek, např. s obledem na turzení, týkající se jednotlivých vlastností propagovaných výrobků nebo služeb. Je však třeba si uvědomit (jak se uvádí v třetí větě tohoto ustanovení), že nedotčena zůstává odpovědnost vydavatele podle zákona o regulaci reklamy, případně ustanovení § 44 a násl. obchodního zákoníku vymezující nekalosoutěžní jednání, případně trestní odpovědnost. Přestože v poznámkách pod čarou to není výslovně uvedeno, lze mít za to, že zachována zůstává odpovědnost i ve smyslu § 11 a násl. občanského zákoníku (ochrana osobnosti), či § 19b) občanského zákoníku (poškození dobrého jména). Z toho vyplývá závěr, že vydavatel nadále zůstává odpovědný za obsah reklamy. Změnu zřejmě může přinést už do vlády předaná novela zákona o regulaci reklamy. Ve smyslu § 5 tak pouze nemůže být proti vydavateli uplatňováno právo na odpověď a dodatečně sdělení. a to ani tehdy, pokud by dle tohoto zákona tato práva jinak zakládala (lze si představit, že obsahem inzerátu je sdělení, které obsahuje skutkové tvrzení, které se dotýká cti nebo dokonce údaje nebo sdělení o trestním řízení). Zde by však bylo na místě zvažovat odmítnutí uveřejnění inzerátu.

§ 6

Oznámení v naléhavém veřejném zájmu

V naléhavém veřejném zájmu je vydavatel povinen uveřejnit v periodickém tisku důležité a neodkladné oznámení státního orgánu a orgánu územní samosprávy, zejména je povinen uveřejnit rozhodnutí o nouzovém stavu, o stavu ohrožení státu nebo o válečném stavu.⁵⁾ Toto oznámení musí být uveřejněno v nejbližším vydání periodického tisku následujícím po doručení jeho textu vydavateli způsobem graficky jej zvyrazňujícím a odlišujícím od ostatního obsahu periodického tisku.

k § 6: Povinnost vydavatelů uveřejnit v periodickém tisku na žádost státního orgánu nebo orgánu územní samosprávy důležité a neodkladné oznámení v naléhavém veřejném zájmu lze řadit ke standardním institutům tiskového práva demokratických zemí. Jde nejen o zajištění možnosti příslušných orgánů uveřejnit rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, výbrž i o zajištění možnosti těchto orgánů varovat veřejnost v případě mimořádných situací s nepředvídatelným intenzivním působením škodlivých vlivů a informovat ji o nezbytných ochranných, popř. likvidačních opatřeních (např. živelní pohroma, provozní havárie, sociální katastrofa apod.).

§ 7

Evidence periodického tisku

(1) Evidenci periodického tisku vede Ministerstvo kultury (dále jen „ministerstvo“).

(2) Právnická nebo fyzická osoba, která hodlá vydávat periodický tisk, je povinna doručit ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením vydávání periodického tisku písemné oznámení, které musí obsahovat:

- a) název periodického tisku,
- b) jeho obsahové zaměření,
- c) četnost (periodicitu) jeho vydávání,
- d) údaje o jeho regionálních mutacích,
- e) název, adresu sídla a identifikační číslo vydavatele, je-li vydavatel právnickou osobou, anebo jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo vydavatele, bylo-li přiděleno, jinak datum narození, je-li vydavatel fyzickou osobou; je-li vydavatel fyzickou osobou, která vydává periodický tisk na základě živnostenského oprávnění, také jeho obchodní jméno, identifikační číslo a adresu místa podnikání, liš-li se od bydliště.

⁴⁾ Například zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv.

(3) Není-li oznámení údajů stanovených v odstavci 2 úplně, vyzve ministerstvo osobu, která je učinila, aby oznámení doplnila do 15 dnů ode dne doručení výzvy a upozorní ji, že nebude-li tato lhůta dodržena, hledí se na oznámení, jako by nebylo učiněno.

(4) Ministerstvo zapíše periodický tisk do evidence periodického tisku a do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovených údajů sdělí osobě, která toto oznámení učinila, přidělené evidenční číslo periodického tisku.

(5) Jestliže vydávání zapsaného periodického tisku nezačalo do jednoho roku od zápisu nebo bylo přerušeno na dobu delší než jeden rok, platí, že vydávání periodického tisku bylo ukončeno dnem uplynutí uvedené lhůty. Ministerstvo zapíše tuto skutečnost do evidence periodického tisku a vyzoomí o tom vydavatele do 15 dnů ode dne doručení oznámení podle odstavce 7 nebo ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozví jinak.

(6) Hodlá-li vydavatel periodického tisku, jehož vydávání bylo ukončeno, obnovit jeho vydávání, je povinen to ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením obnoveného vydávání periodického tisku písemně oznámit.

(7) Vydavatel je povinen ministerstvu písemně oznámit změnu evidovaných údajů, přerušeni nebo ukončení vydávání evidovaného periodického tisku nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy došlo ke změně evidovaných údajů, nebo k přerušeni či ukončení vydávání periodického tisku.

(8) Každý má právo nahlížet do evidence periodického tisku a pořizovat si z ní výpisy nebo opisy.

k § 7: Na místo dosavadní registrace (bez registrace nebylo možné započít s vydáváním periodického tisku) se zavádí pouze evidence. Je odůvodněna potřebou ochrany práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob, které mohou být poškozeny obsahem tisku, neboť identifikace jednotlivých vydavatelů a jimi vydávaných periodik je nezbytným předpokladem pro uplatnění práv dotčených osob. Na rozdíl od předchozího tiskového zákona však nový zákon zavádí za porušení povinností daných § 7 zákona pokuty. Už jen nedodržení lhůty k podání oznámení o zaběžení vydávání periodického tisku může znamenat udělení citelné pokuty podle § 17 zákona.

Z hlediska formy a lhůt odpovídá ustanovení o evidenci až na drobné změny dosavadní praxi. Předpokládá, že vydavatel učiní ve stanovené lhůtě 30 dnů před zaběžením vydávání oznámení o zaběžení vydávání periodického tisku, dále že oznámí nastalé změny. Je stanovena 15ti denní lhůta, do které je povinno ministerstvo evidenci provést, rovněž tak důsledky, pokud nedojde k zaběžení vydávání do jednoho roku nebo bylo přerušeno na dobu delší než jeden rok.

§ 8

Povinné údaje

(1) Vydavatel je povinen zajistit, aby na každém vydání periodického tisku byly uvedeny tyto povinné údaje:

- název periodického tisku,
- četnost (periodicita) jeho vydávání,
- označení regionální mutace, je-li periodický tisk vydáván v regionálních mutacích,
- místo vydávání,
- číslo a den vydání,
- evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem,
- název, sídlo a identifikační číslo vydavatele, je-li vydavatel právnickou osobou, nebo jméno, příjmení a bydliště vydavatele, je-li vydavatel fyzickou osobou; je-li vydavatel fyzickou osobou, která vydává tisk na základě živnostenského oprávnění, také jeho

obchodní jméno, identifikační číslo a adresa místa podnikání, liší-li se od bydliště.

(2) Periodický tisk, který neobsahuje údaje podle odstavce 1, nesmí být veřejně šířen; to neplatí pro evidenční číslo periodického tisku přidělované ministerstvem, jestliže ministerstvo vydavateli nesdělilo evidenční číslo ve lhůtě podle ustanovení § 7 odst. 4.

k § 8: Pro účely identifikace jednotlivých titulů periodického tisku a odpovědných osob, umožňující uplatňování právních prostředků podle tohoto, ale i jiných zákonů a kontrolu dodržování povinností uložených zákonem, byly nově formulovány povinné údaje. Patří k nim zejména přesná identifikace vydavatele, včetně IČO, evidenční číslo přidělené ministerstvem a identifikace toho kterého vydání titulu - kromě názvu, četnosti (periodicity), čísla vydání také den vydání a místo vydávání. Den vydání je v § 3 specifikován tak, že se jedná o kalendářní den, kdy bylo zaběženo veřejné šíření vydání. Toto datum by u periodického tisku (vyjma deníků) mělo být důsledně zkoordinováno s distributory, neboť je důle-

XANTYPA
český společenský měsíčník
 Úvoz 16, 118 00 Praha 1 – Hradčany
 tel.: 02/ 57 31 22 06
 fax: 02/ 57 31 27 29
 INZERCE: Katja Janečková a Iveta Kubičková

titě pro počítání lhůt daných tímto zákonem (v podstatě se jedná o striktní dodržování tzu. zaváděcího dne distributorem). Pokud jde o místo vydávání, lze jen stěží odbadnout co měl předkladatel na mysli zavedením tohoto povinného údaje. S pomocí definice vydávání v § 3 písm.c) - kde vydávání je definováno jako činnost vydavatele, při které na svůj účet a na svou odpovědnost zajišťuje obsah, vydání a veřejné šíření, je zřejmé, že takovým místem bude zcela jistě ve většině případů sídlo vydavatele, případně sídlo organizační složky. Pokud jde o fyzickou osobu, která vydává periodický tisk na základě živnostenského zákona, to může být bydliště, případně místo podnikání. Je však otázkou, jak má být toto místo označeno, zda plnou adresou, nebo jen názvem města. K povinným údajům patří také označení regionální mutace, za předpokladu, že titul v regionálních mutacích vychází. S ohledem na dikci zákona a zákaz šíření tisku, který neobsahuje povinné údaje, lze vydavatelům doporučit znění zákona důsledně a přesně dodržovat. Znamená to soustředit je do tiráže, případně do záblaví periodického tisku. Týká se to i označení četnosti - periodicity (i když je možné dovodit četnost z jiných skutečností) - nestačí uvést, vychází každé pondělí, ale je nutné označit příslušný periodický tisk jako týdeník. Právě tak lze jen doporučit výslovně držet se terminologie zákona a uvádět: den vydání s uvedením přesného kalendářního data, místo vydávání - s příslušnou adresou atd.

§ 9

Povinné výtisky

(1) Vydavatel je povinen bezplatně na svůj náklad z každého vydání periodického tisku do 7 dnů ode dne jeho vydání zajistit dodání stanoveného počtu výtisků (dále jen „povinný výtisk“) těmto příjemcům:

- a) 2 povinné výtisky Národní knihovně České republiky,
- b) 1 povinný výtisk Moravské zemské knihovně v Brně,
- c) 1 povinný výtisk knihovně Národního muzea v Praze,
- d) 1 povinný výtisk ministerstvu,
- e) 1 povinný výtisk Parlamentní knihovně,
- f) 1 regionální povinný výtisk příslušné státní vědecké knihovně,
- g) 1 regionální povinný výtisk Městské knihovně hlavního města Prahy,
- h) 1 povinný výtisk periodického tisku, který je vydavatelem určen pro nevidomé nebo slabozraké, Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana v Praze.

(2) Je-li periodický tisk vydáván v regionálních mutacích, pak se povinnost vydavatele poskytnout povinný výtisk vztahuje na každou regionální mutaci. Regionálním povinným výtiskem se rozumí výtisk příslušné regionální mutace.

(3) Povinný výtisk musí být bezvadný. Jestliže má povinný výtisk vady po stránce technického zpracování, má jeho příjemce právo požadovat výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný.

(4) Písemnou žádost o výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný je příjemce povinen doručit vydavatelí do 15 dnů ode dne, kdy mu byl vadný povinný výtisk dodán, jinak jeho právo podle odstavce zaniká.

(5) Vydavatel je povinen výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný provést bezplatně na svůj náklad ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy mu byla doručena písemná žádost o výměnu.

(6) Ministerstvo určí vyhláškou regionální příslušnost jednotlivých knihoven podle odstavce 1 písm. f) a g).

§ 9: Institut povinného výtisku zaznamenal při závěrečném projednávání zákona značnou frekvenci s hlasy pro zachování úprav před přijetím zákona a naopak pro jeho redukování

§ 11 a 19b občanského zákoníku.

aspoň do podoby, jak byl nakonec schválen. Již dnes se však dá očekávat, že dojde v brzké době k novele, která by měla počet povinných výtisků upravit směrem naboru. Bez ohledu na vývoj zůstává minimálně sporné, jak mají někteří vydavatelé svoji povinnost plnit. V průběhu výroby deníku nezřídka dochází k aktualizaci vydání (zpravidla 1x, někdy i 2x). Jedná se o změny nepatrné (sportovní výsledky) až po výměnu článku na 1. straně, případně i fotografie. Výsledný produkt z tzu. prvního vydání, druhého, případně i třetího vydání se může lišit, nejde přitom o regionální mutaci, jak uvádí zákon. Při extenzivním výkladu se však požadavek poskytovat povinné výtisky nejen v regionálních mutacích, ale také ve všech od sebe se lišících podobách konečného produktu může vyskytnout. Při zasílání povinných výtisků, v případě, že vycházejí regionální mutace, je povinnost zasílat stanovený počet výtisků splněna jen tehdy, když určený adresát obdrží vždy všechny regionální mutace a navíc podle vyhlášky 52/2000 Sb. je nutné zasílat 1 výtisk příslušné státní vědecké knihovně podle území, pro které je územně určena (Kladno, České Budějovice, Plzeň, Ústí na Labem, Liberec, Hradec Králové, Ostrava, Olomouc, Praha). Zároveň platí, že vydavatelé, kteří vydávají tisk, ježob součástí je regionální mutace určená pro území zasahující do oblasti určení různých knihoven, zasílají regionální povinný výtisk pouze té knihovně, jejíž oblast územního určení je pro danou regionální mutaci svým rozsahem největší.

§ 10

Odpověď

(1) Jestliže bylo v periodickém tisku uveřejněno sdělení obsahující skutkové tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby, anebo jména nebo dobré pověsti určité právnické osoby, má tato osoba právo požadovat na vydavatelí uveřejnění odpovědi. Vydavatel je povinen na žádost této osoby odpověď uveřejnit.

(2) Odpověď se musí omezit pouze na skutkové tvrzení, kterým se tvrzení podle odstavce 1 uvádí na pravou míru, nebo neúplně či jinak pravdu zkrslující tvrzení se doplňuje nebo zpřesňuje. Odpověď musí být přiměřená rozsahu napadeného sdělení, a je-li napadána jen jeho část, pak této části; z odpovědi musí být patrné, kdo ji činí.

(3) Osoba, na jejíž žádost byla vydavatelem uveřejněna odpověď podle tohoto zákona, nemůže požadovat uveřejnění další odpovědi na tuto odpověď.

(4) Po smrti fyzické osoby přísluší právo podle odstavce 1 jejímu manželu a dětem, a není-li jich, jejím rodičům.

(5) Ustanovení zvláštního právního předpisu¹⁾ o ochraně osobnosti a o ochraně jména a dobré pověsti právnické osoby zůstávají úpravou podle odstavců 1 až 4 nedotčena.

Obecně k nově zavedeným institutům práva na odpověď a dodatečné sdělení

Zavedení prostředků ochrany, které by umožnily bránit se proti zneužití svobody slova, provázela řadu let vedená diskuse. Vládní návrh zákona předpokládal vyjma zavedení tiskové opravy (ale v širším pojetí než platila v právním řádu od r. 1966) také právo na odpověď a dodatečné sdělení (s odkazem na požadavky vyplývající z článku 23 Směrnice č. 89/552/EHS ve znění Směrnice č. 97/36/ES a doporučení obsažená v rezoluci č. (74)26 Výboru ministrů Rady Evropy o právu na odpověď; přijaté dne 2. 7. 1974): Námítkám, že taková úprava by znamenala omezení svobody slova a práva na přístup k informacím, bylo do určité míry vybovováno. Zákon zavádí institut práva na odpověď a dodatečné sdělení. Může se zdát, že nová úprava se na první pohled příliš od dosavadní praxe tykající se opravy nepravdivých údajů neliší.

Podstatnou změnou však je skutečnost, že právo na odpověď na rozdíl od tiskové opravy (kdy se jednalo o prohlášení šéfredaktora) musí být sdělením dotčené osoby. Zatímco dosud mohl šéfredaktor odmítnout uveřejnit tiskovou opravu tehdy, kdy byla podána po lhůtě, nebo tehdy, když mohl prokázat pravdivost napadeného údaje, nyní zná zákon několik výjimek z povinnosti odpovědi uveřejnit. Zejména lze ocenit „vyvinění“ vydavatele v případě zveřejnění citací určených veřejnosti. Pokud jde o způsob uveřejnění, zákon předpokládá přijatelnější způsob než byla stávající povinnost u tiskové opravy, kdy bylo dáno, že oprava musí být uveřejněna na stejném místě ... atd., což bylo mnohdy i technicky nemožné, zejména s ohledem na zaběhlou grafickou úpravu. Nyní zákon předpokládá, že odpověď bude uveřejněna takovým způsobem, aby sdělení bylo umístěním a formou rovnocenné a rozsahem přiměřené. Nově se zavádí uveřejnění odpovědi v případě zániku příslušného titulu periodického tisku.

§ 10: V důsledku mnohých změn, které nastaly při projednávání vládní předlohy v Poslanecké sněmovně, je nutné rozsah oprávnění dotčených osob s ohledem na rozpor mezi prvním a druhým odstavcem § 10 stanovit výkladem. Základním předpokladem k uplatnění práva na odpověď je, že v periodickém tisku bylo uveřejněno skutkové tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo dobré pověsti dotčené osoby. S ohledem na absenci bližšího vymezení povahy skutkového tvrzení v odstavci prvním lze v návaznosti na odstavec 2 dovodit, že předmětem práva na odpověď budou tvrzení nepravdivá (odpověď je uvede na pravou míru), neúplná (odpověď je doplní), zkreslující (odpověď je zpřesní). Jak je zřejmé, v prvé řadě se právo na odpověď bude týkat nepravdivých skutkových tvrzení, nejsou však vyloučena i pravdivá tvrzení, pokud budou neúplná či jinak pravdu zkreslující. Nebude však stačit to, že skutkové tvrzení je nepravdivé, neúplné či zkreslující, ale musí být objektivně způsobit působit difamačně, dotýkat se cti nebo dobrého jména dotčené osoby. Není přitom potřebné, aby byl prokazován úmysl působit difamačně, ten je nerozhodný.

Do zákona byla promítnuta častá námitka z diskuse, která se týkala požadavku na uveřejnění odpovědi vůči textu, jenž byl publikován jako odpověď. V praxi by taková situace mohla vést k dlouho trvajícím názorovým střetům v médiích, které by měly vlastní účel naurbované úpravy. Zákon je proto výslovně vylučuje.

Po smrti fyzické osoby právo přísluší také manželu, dětem a není-li jich, jejím rodičům. Přesto, že odpověď je prohlášením dotčené osoby, je v něm nutně subjektivní hledisko. Poslanecká sněmovna přes námitky, že osoby blízké mohou bez problémů uplatnit své nároky prostřednictvím ustanovení o ochraně osobnosti, ustanovení v zákoně schválila v uvedeném znění. Přitom poslední odstavec § 10 na možnost uplatnit ustanovení o ochraně osobnosti, případně poškození dobrého jména vedle práva na odpověď výslovně odkazuje.

§ 11

Dodatečné sdělení

(1) Jestliže bylo v periodickém tisku uveřejněno sdělení o trestním řízení nebo o řízení ve věcech přestupků vedeném proti fyzické osobě, anebo o řízení ve věcech správních deliktů vedeném proti fyzické nebo právnické osobě, kterou lze podle tohoto sdělení ztotožnit, a toto řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, má tato osoba právo požadovat na vydavateli uveřejnění informace o konečném výsledku řízení jako dodatečného sdělení. Vydavatel je povinen na žádost této osoby informaci o pravomocném rozhodnutí jako dodatečné sdělení uveřejnit.

(2) Po smrti fyzické osoby přísluší právo podle odstavce 1 jejímu manželu a dětem, a není-li jich, jejím rodičům.

(3) Ustanovení zvláštního právního předpisu o ochraně osobnos-

ti a o ochraně jména a dobré pověsti právnické osoby zůstávají úpravou podle odstavců 1 a 2 nedotčena.

§ 11: Nově je do našeho právního řádu zavedeno dodatečné sdělení. Jedná se o právní institut, který je s přihlídnutím k praktičnosti a opodstatněnosti jím poskytované ochrany užíván a respektován v řadě evropských zemí. U práva požadovat uveřejnění dodatečného sdělení jde o institut navazující na zásadu presumpce nevinu. Přes poněkud „kostřbatou“ formulaci v prvním odstavci je zřejmé, že institut bude uplatněn v tom případě, pokud byla v periodickém tisku uveřejněna informace o zabájeném nebo probíhajícím řízení, dosud pravomocně neskončeném. Základním předpokladem k uplatnění tohoto prostředku je, že osoba je identifikovatelná, poznatelná. Byla-li by uveřejněna informace o pravomocně skončeném řízení, mohlo by se podle povahy jednat o informaci nepravdivou, neúplnou, či jinak zkreslenou. Pak přichází ale v úvahu uplatnění práva na odpověď, či ochranu osobnosti, z tohoto titulu není možné domáhat se dodatečného sdělení.

§ 12

Podávání a náležitosti žádosti o uveřejnění odpovědi a dodatečného sdělení

(1) Žádost o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení musí mít písemnou formu.

(2) Ze žádosti o uveřejnění odpovědi musí být zřejmé, v čem se skutkové tvrzení, obsažené v uveřejněném sdělení, dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí fyzické osoby, anebo jména nebo dobré pověsti právnické osoby. Součástí žádosti musí být též návrh znění odpovědi nebo dodatečného sdělení.

(3) Žádost o uveřejnění odpovědi musí být vydavateli doručena nejpozději do 30 dnů ode dne uveřejnění napadeného sdělení v periodickém tisku, jinak právo na uveřejnění odpovědi zaniká.

(4) Žádost o uveřejnění dodatečného sdělení musí být vydavateli doručena nejpozději do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení pravomocně skončeno, jinak právo na uveřejnění dodatečného sdělení zaniká. Bylo-li pravomocně rozhodnutí zrušeno, platí předchozí ustanovení obdobně.

§ 12: Zákon upravuje náležitosti podání. Písemná forma a výslovně stanovené obsahové náležitosti odpovědi či dodatečného sdělení jsou nezbytné, vzhledem k potřebě jednoznačného určení obsahu a rozsahu odpovědi či dodatečného sdělení ze strany žadatele. Přestože z odstavce 2 vyplývá zejména požadavek na odůvodnění difamujících účinků, je nezbytnou podmínkou k určení obsahu a rozsahu odpovědi označení nepravdivých, neúplných a pravdu zkreslujících tvrzení. Součástí žádosti musí být návrh znění odpovědi (či dodatečného sdělení) - rozsah a obsah odpovědi je přitom dán pokud jde o odpověď v § 10 odst. 2 zákona. Při aplikaci může činit skutečnost, že náležitosti a obsah jsou upraveny na více místech, určité potíže.

Jak vyplývá z důvodové zprávy, lhůty byly stanoveny tak, aby byl proces nápravy rychlý a operativní a zároveň byla vydavateli poskytnuta určitá jistota. Tento záměr bude uskutečnitelný zřejmě až po účinnosti novely občanského soudního řádu, tj. od 1.1. 2001, kdy se pro řízení týkající se práva na odpověď a dodatečné sdělení zavádí tzv. koncentrované řízení. Dle tohoto ustanovení bude možné uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy, které prokázání nejpozději do skončení prvního jednání, které se v nich konalo. K později uvedeným skutečnostem a důkazům se nepřiblíží. Samozřejmě tento princip nebude platit pro důkazy, které vyjdou najevo v průběhu řízení (pokud bude nutné namítnout věrohodnost provedeného důkazu). Po zavedení těchto procesních pravidel včetně nově upraveného postupu při odvolacím řízení nepochybně dojde k urychlení celého procesu projednávání těchto mediálních žalob.

Pokud jde o dodatečné sdělení, lhůty pro uplatnění běží od právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení, o kterém informoval periodický tisk, skončeno. Lhůta tak neběží od okamžiku, kdy se o tom dotčená osoba dozvěděla, ale kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

§ 13

Podmínky uveřejnění odpovědi a dodatečného sdělení

- (1) Odpověď nebo dodatečné sdělení je vydavatel povinen uveřejnit:
- a) ve stejném periodickém tisku, v němž bylo uveřejněno napadené sdělení, a to takovým způsobem, aby nové sdělení bylo umístěním a formou rovnocenné a rozsahem přiměřené napadenému sdělení, a je-li napadena pouze jeho část, této jeho části,
 - b) s výslovným označením „odpověď“ nebo „dodatečné sdělení“,
 - c) na vlastní náklady,
 - d) v témže jazyce, ve kterém bylo uveřejněno napadené sdělení,
 - e) s uvedením jména a příjmení nebo názvu osoby, která o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení žádá.

(2) Vydavatel je povinen uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení do 8 dnů ode dne doručení žádosti o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení.

(3) Není-li možné odpověď nebo dodatečné sdělení uveřejnit ve lhůtě podle odstavce 2, vydavatel je povinen tak učinit v nejbližším následujícím vydání stejného periodického tisku. Vydavatel je povinen o tomto postupu do 8 dnů ode dne doručení žádosti o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení písemně informovat osobu, která žádost podala, a v této informaci označit vydání periodického tisku, v němž dojde k uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení.

(4) Není-li možné odpověď nebo dodatečné sdělení uveřejnit ve stejném periodickém tisku, v němž bylo uveřejněno napadené sdělení, je vydavatel povinen na vlastní náklady zajistit uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení za podmínek stanovených tímto zákonem v periodickém tisku, na němž se dohodne s osobou, která o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení žádá. Předmětem takové dohody musí být též místo a forma uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení.

k § 13: Podmínky pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení byly stanoveny tak, aby jejich publikace byla rovnocenná, zvlášť pokud jde o kvalitu, místo a dobu jejich uveřejnění. Lhůta pro uveřejnění je zachována obdobně jak tomu bylo u tiskové opravy. Pokud nebude možné odpověď nebo dodatečné sdělení v této lhůtě uveřejnit, musí se tak stát v následujícím vydání periodického tisku. Zároveň je vydavatel povinen o tomto postupu, a sice do 8 dnů od doručení žádosti, uvědomit žadatele, včetně označení vydání, v němž k uveřejnění dojde.

Nově je upravena povinnost k uveřejnění odpovědi a dodatečného sdělení v případě zániku periodického tisku. Zákon předpokládá, že dojde k dohodě o uveřejnění v jiném periodickém tisku. Předmětem dohody musí příslušný titul, místo a forma uveřejnění. Je zřejmé, že dohoda musí akceptovat do určité míry omezené možnosti k uveřejnění takového sdělení v jiném periodickém tisku nebo sdělovacím prostředku (zařazení na inzertní strany apod.).

§ 14

Uplatnění práva na uveřejnění odpovědi a dodatečného sdělení u soudu

(1) Neuveřejnil-li vydavatel odpověď nebo dodatečné sdělení, anebo nedodržel-li podmínky pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení stanovené v § 13 odst. 1 až 3, rozhodne o povinnosti uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení na návrh osoby, která o jejich uveřejnění žádala, soud. Totéž platí, nedošlo-li k dohodě podle § 13 odst. 4.

(2) Návrh musí být podán soudu do 15 dnů po uplynutí lhůty stanovené pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení, jinak právo domáhat se uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení u soudu zaniká.

k § 14: Pro případ, že nedojde k uveřejnění odpovědi či dodatečného sdělení, nebo nejsou dodrženy podmínky dané zákonem, se lze domáhat odpovědi nebo dodatečného sdělení soudní cestou a určuje se propadná lhůta, v níž musí být návrh na zabavení řízení podán. S odkazem na předchozí ustanovení § 13 bude v některých případech obtížné stanovit běh lhůt.

§ 15

Výjimky z povinnosti uveřejnit odpověď a dodatečné sdělení

(1) Vydavatel není povinen uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení jestliže:

- a) uveřejněním navrženého textu by byl spáchán trestný čin nebo správní delikt,
- b) uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy,
- c) napadené sdělení, popřípadě jeho napadená část, je citací sdělení třetí osoby určeného pro veřejnost nebo jeho pravdivou interpretací a jako takové bylo označeno nebo prezentováno.

(2) Vydavatel není povinen uveřejnit odpověď, jestliže žádost o její uveřejnění směřuje vůči sdělení uveřejněnému na základě prokazatelného předchozího souhlasu osoby, která žádost podala.

(3) Vydavatel není povinen uveřejnit dodatečné sdělení, jestliže ještě předtím, než mu byla žádost o jeho uveřejnění doručena, uveřejnil sdělení odpovídající dodatečnému sdělení z vlastního podnětu a dodržel přitom podmínky stanovené tímto zákonem.

k § 15: Úprava výjimek z povinnosti uveřejnit odpověď postihuje situace, v nichž bude mít vydavatel možnost odmítnout uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení. Rozsah výjimek je dostatečnou ochranou pro vydavatele před zveřejňováním odpovědi v těch případech, kdy byly uveřejněny informace, určené pro veřejnost (tiskové konference, rozhovory s politiky a veřejnými osobami, apod.). Aby byla takováto výjimka aplikovatelná v praxi, je nutné, aby v tisku byly informace určené pro veřejnost přesně citovány a jako takové označeny nebo prezentovány. Z textu musí být zřejmé, že informace byla např. na tiskové konferenci sdělena, nestačí informaci uvést, aniž by tato skutečnost byla zřejmá. Práva na odpověď se nemůže domáhat osoba, která k uveřejnění určité informace dala soubhlas. Zákon uvádí, že musí jít o prokazatelný soubhlas, důkazní břemeno prokázání soubhlasu bude na vydavatelé.

Zákon rovněž stanoví výjimku pro odmítnutí uveřejnění dodatečného sdělení na žádost dotčené osoby za situace, kdy vydavatel sám bez žádosti uveřejní dodatečné sdělení (o ukončení trestního, správního řízení).

Možnost odmítnout uveřejnění s odkazem na dobré mravy bude pro ten který případ individuální. V každém případě je zde určitý prostor pro odmítnutí v těch případech, kdy sice skutkové tvrzení uvedené v článku je zkrslující, či dokonce nepravdivé, ale vzhledem k okolnostem případu by uveřejnění odpovědi bylo samo o sobě „nemravné“. Jak dalece budou nově zavedená ustanovení vykládána ve prospěch svobody projevu a práva na informace, ukáže až rozhodovací praxe soudů.

§ 16

Ochrana zdroje a obsahu informací

(1) Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných

v periodickém tisku, má právo odepřít soudu, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy poskytnutí informace o původu či obsahu těchto informací.

(2) Fyzická osoba nebo právnická osoba, která se podílela na získávání nebo zpracování informací pro uveřejnění nebo uveřejněných v periodickém tisku, má právo soudu, jinému státnímu orgánu nebo orgánu veřejné správy odepřít předložení nebo vydání věcí, z nichž by mohl být zjištěn původ či obsah těchto informací.

(3) Právy podle odstavců 1 a 2 nejsou dotčeny zvláštním právním předpisem stanovené povinnosti nenadržovat pachatel trestného činu a překazít nebo oznámit trestný čin⁵⁾ a ve vztahu k těmto zvláštním právním předpisem stanoveným povinnostem ani povinnosti, které jsou stanoveny v trestním řízení.⁶⁾

(4) Právy podle odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost vydavatele stanovená zvláštním právním předpisem⁷⁾ sdělit správci daně na jeho výzvu jméno a bydliště objednatele inzerátu uveřejněného pod značkou, je-li fyzickou osobou, nebo jeho název a sídlo, je-li právnickou osobou.

k § 16: Jak se uvádí v důvodové zprávě, úloha tisku (a dalších sdělovacích prostředků) vyžaduje, aby zákonem byla garantována ochrana zdroje, který poskytl uveřejněné informace. Zákon proto do našeho právního řádu nově zakotvuje institut ochrany zdroje informací. Tento institut se ve vazbě na informace uveřejněné v periodickém tisku vztahuje na osoby podílející se na získávání a zpracování informací. Jde tedy nejen o redaktory, zaměstnané v pracovním poměru, ale i o novináře „na volné noze“, kteří do tisku přispívají např. na základě smlouvy o dílo. Aby nemohla být ochrana zdroje informací v praxi obcházena, umožňuje zákonná úprava shora uvedeným osobám i takové nakládání s věcmi, ze kterých by se původ informací dal určit, aby k jeho určení pomocí těchto věcí dojít nemohlo. Zároveň zůstávají nedotčeny skutkové podstaty některých forem trestné součinnosti vyjádřené v § 166 až 168 trestního zákona, a to v návaznosti na příslušná ustanovení trestního řádu. Vzhledem ke specifickým potřebám orgánů finanční správy je pak institut ochrany zdroje informací prolomen ještě vůči správci daně tak, aby vydavatel nemohl s poukazem na ochranu zdroje informací odepřít splnění povinnosti identifikovat objednatele inzerátu uveřejněného pod značkou. Lze shrnout, že uzákonění ochrany zdroje má význam zejména v oblasti trestně právní. Vyjma případů v zákoně uvedených, kdy je dána povinnost nenadržovat pachatel trestného činu a překazít či oznámit trestný čin v zákoně uvedených, tato úprava chrání nejen novináře, ale i zdroj informací. Závěrem je třeba konstatovat, že v oblasti mediálního práva (při projednávání ochrany osobnosti ve vztahu k tiskovým opravám) v případech, kdy novinář odmítl prozradit svůj zdroj informací, bylo toto právo soudu respektováno, i když nemělo zákonnou oporu.

§ 17

Pokuty

(1) Okresní úřad uloží pokutu až do výše 100 000 Kč vydavateli, který ve stanovené lhůtě nesplní povinnost:

- a) doručit ministerstvu oznámení s údaji potřebnými k evidenci periodického tisku podle § 7 odst. 2 nebo 3 a započne přes nesplnění této povinnosti s vydáváním periodického tisku, anebo oznámit ministerstvu změnu evidovaných údajů a přerušeni nebo ukončení vydávání periodického tisku podle § 7 odst. 7;

b) dodat stanovený počet povinných výtisků určeným příjemcům podle § 9 odst. 1 nebo provést výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný podle § 9 odst. 5.

(2) Okresní úřad uloží za porušení povinnosti stanovené v § 8 odst. 2 pokutu až do výše 200 000 Kč vydavateli, který umožní veřejné šíření periodického tisku bez povinných údajů, anebo s neúplnými nebo nesprávnými povinnými údaji.

(3) Za opětovné porušení povinností stanovených v § 7 odst. 2 a 7, § 8 odst. 2 a § 9 odst. 1 a 5 uloží okresní úřad vydavateli pokutu až do výše dvojnásobku horní hranice sazeb uvedených v odstavcích 1 a 2. Porušení povinnosti se považuje za opětovné, jestliže vydavatel poruší povinnost v době do jednoho roku od právní moci rozhodnutí, jímž mu byla uložena pokuta za předchozí porušení povinnosti podle tohoto zákona.

(4) Pokuty ukládá, vybírá a vymáhá okresní úřad příslušný podle sídla vydavatele, jde-li o právnickou osobu, nebo podle bydliště vydavatele, popřípadě podle místa jeho podnikání, jde-li o fyzickou osobu. Na území hlavního města Prahy a měst Brna, Plzně a Ostravy pokuty ukládají, vybírají a vymáhají Magistrát hlavního města Prahy a magistráty měst Brna, Plzně a Ostravy.

(5) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se okresní úřad o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo, a jde-li o pokračující porušování téže povinnosti, nejpozději do 3 let od doby, kdy porušování povinnosti ještě trvalo.

(6) Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobilosti, době trvání a následkům porušení právní povinnosti.

(7) Pokuty uložené podle tohoto zákona okresními úřady jsou příjmem státního rozpočtu. Uložil-li pokutu podle tohoto zákona Magistrát hlavního města Prahy nebo magistráty měst Brna, Plzně a Ostravy, je pokuta příjmem rozpočtu těchto magistrátů.

(8) Při ukládání pokut podle tohoto zákona se postupuje podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾

(9) Při vybírání a vymáhání pokut uložených podle tohoto zákona se postupuje podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾

100+1

zahraníčně zajímavost

**ČTRNÁCTIDENÍK
S NEJZAJÍMAVĚJŠÍMI ČLÁNKY
Z CELÉHO SVĚTA**

- časopis, jehož čtenost stále stoupá
- časopis se speciálními PŘÍLOHAMÍ - cestování, zdraví, životní styl, móda, auta

**OSLOVTE S NÁMI
INTELIGENTNÍHO ČTENÁŘE
NOVÉHO STOLETÍ**

5) § 166 až 168 zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

7) § 34 odst. 15 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. .../1999 Sb.

9) Zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(10) Zaplacením pokuty podle předchozích odstavců nezaniká právní povinnost, za jejíž porušení byla pokuta uložena.

k § 17: Zásadní novinkou jsou sankce (pokuty) za porušení povinností podle tohoto zákona. Zákon umožňuje postihovat vydavatele, kterým zákon ukládá určité povinnosti, související s vydáváním periodického tisku, i opakovanými sankcemi. V důvodové zprávě je zavedení sankcí odůvodněno dosavadní praxí, kdy absence sankcí vedla k nevymahatelnosti povinností vydavatelů. Toto ustanovení podává taxativní výčet povinností, jejichž porušení je sankcionováno. Za porušení povinností, ukládaných navrhaným zákonem, lze vydavatelům uložit pokutu až do výše 100 000,- nebo 200 000,- Kč. Za opětovné porušení uloží okresní úřad vydavatelům pokutu až do výše dvojnásobku horní hranice sazeb. Sankčním orgánem jsou okresní úřady a na řízení o uložení pokuty se vztahují obecná pravidla správního řízení. Z uvedeného ustanovení v návaznosti na povinnosti dané zákonem pak vyplývá, že sankce může uložit okresní úřad za jakékoli, i nepatrné porušení zákona, např. když při oznámení údajů k evidenci nebyla dodržena 30 denní lhůta před zahájením vydávání periodického tisku.

§ 18

Přechodná ustanovení

(1) Jestliže byl periodický tisk ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona registrován podle dosavadních právních předpisů, považuje se povinnost vydavatele oznámit ministerstvu údaje podle § 7 odst. 2 za splněnou.

(2) Řízení o registraci periodického tisku, která nejsou ukončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se tímto dnem zastavují. Podaná žádost o registraci periodického tisku se považuje podle § 7 odst. 2 za oznámení osoby, která hodlá vydávat periodický tisk. Zaplacené správní poplatky se vracejí podle zvláštního právního předpisu."

(3) Okresní úřady předají ministerstvu do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona údaje o registraci periodického tisku podle dosavadních právních předpisů.

(4) Žádosti o uveřejnění opravy podané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

(5) V řízeních o povinnosti uveřejnit opravu, zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhoduje soud podle dosavadních právních předpisů.

(6) Poplatky splatné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídí dosavadními právními předpisy.

k § 18: Registrace periodického tisku podle platného zákona i evidence periodického tisku podle nového zákona je obdobně a zákon uvádí, že dosavadní registrace se považuje za splněnou povinností daných podle nového zákona. Přesto je vhodné zejména doplnit povinné údaje o ty informace, které dosud MK ČR sledovány nebyly (jedná se zejména o údaje o regionálních mutacích).

V souvislosti se změnou úpravy právních prostředků na ochranu práv třetích osob - práva na odpověď a dodatečné sdělení, se formou přechodného ustanovení řeší rovněž režim vyřizování žádostí o uveřejnění opravy podaných před účinností nového zákona a soudních řízení v této věci zahájených. S obledem na dikci zákona na lze mít za to, že žádosti doručené šéfredaktorovi a žádosti podané z poštovní přepážky do 14. 3. 2000 včetně by měly být posuzovány podle zákona 81/1966 Sb. v platném znění, rovněž tak pokud jde v řízení o soudu do tohoto data zahájená. Při aplikaci však některé soudy poukazují na zánik procesní způsobilosti šéfredaktory a řízení zastavují.

§ 19

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích.

2. Zákon č. 84/1968 Sb., kterým se mění zákon č. 81/1966 Sb. o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích.

3. Zákon č. 86/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích.

4. Zákon č. 160/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 81/1966 Sb. o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.

5. Vyhláška ministerstva školství a kultury č. 140/1964 Sb., o povinných a pracovních výtiscích.